

„Napközben mindig beugrom valamelyik templomba. Mivel az evangélikus ritkán van nyitva, elmegyek a terézvárosi katolikus templomba vagy az egyetemibe.”

Amíg Isten erőt ad – Interjú Medveczky Ádám karmesterrel ▶ 5. oldal

„Nagyon hangsúlyos, hogy Corrymeela nem annak ellenére nyitott, hogy keresztény, hanem éppen azért nyitott, mert keresztény. Fontos számomra ez a megközelítés.”

Önkéntesként... ▶ 8. oldal

„A tapasztalatok kiértékelése után már készülünk meghirdetni az ősszel kezdődő második országos presbiterképző tanfolyamot. Hogy ismét elindulhassunk az őszből a tavaszba...”

Révfülöpi presbiterképzés ▶ 9. oldal

Uram, kihez mehetnénk? ▶ 3. oldal
20. országos evangélikus hittanverseny ▶ 4. oldal
Szünet helyett ünnep ▶ 8. oldal

Körös-körül a kereszt körül ▶ 8. oldal
Mesterségek – evangélikus – háza ▶ 11. oldal
Melléklet: ÚTITÁRS – magyar evangéliumi lap

Pátkai Ervin
(1937–1985)
tusrajza

A kereszt

■ PÁTKAI J. RÓBERT

Minden vallásnak, kultúrának, világnézethez megvan a maga sajátos szimbóluma. Ezek a szimbólumok nemcsak „jelzik” a maguk tárgyát, hanem többé-kevésbé a jelzett dolgok tartalmát is fedik.

Az ősi nagy ázsiai vallások jele a kerék. Ez nemcsak az élet és a világszemlélet teljességét jelenti, hanem az örök visszatérést is. Ez jut kifejezésre a reinkarnáció hitében, abban a tanításban, hogy a történelem egyes fázisai visszatérnek, megismétlik önmagukat.

A görög szellem és gondolkodás jele két párhuzamos egyenes vagy sík. Ez érvényesül képzőművészetükben, gondoljunk csak a párhuzamos oszlopsorokra és párkányokra. Ez érvényesül mitológiájukban is: az Iliász emberi hősei az alsó szinten küzdenek, az istenek pedig a felsőn. A párhuzamosság elve érvényesül a görög filozófiában. Platón szerint az ideák világának csak árnyképei a földi valóságok, amint ez híres „barlang hasonlatában” kifejezésre jut.

A zsidó vallás és történelemszemlélet szimbóluma az ív. Nőé történetéből tudjuk, hogy a szövetség jele a szívárvány íve. Az ív két ponton, az alfa és az ómega ponton, a kezdet és a vég pontján érinti a földi valóság szintjét. A kezdet a teremtés, a vég a világ vége, az utolsó ítélet.

A kereszténység szimbóluma a kereszt, nagypéntek éjében megfogalmazott üzenete. A kereszt: egy vízszintes vonalat annak középpontjában metsző függőleges vonal. Mit jelent ez a kereszténységre nézve, s mit jelent ránk, az egyház tagjaira nézve?

Nézzük előbb a vízszintes vonalat. Ez nem más – jelképesen –, mint a történelem folyamata. Van ezen a vonalon egy pont, a metszéspont, ez jelzi a kereszténység időbeli kezdetét. Azt jelzi, hogy a kereszténység nem vallási vagy filozófiai spekuláció eredménye, nem időtlen mítosz vagy mitológiai képződmény, hanem történelmi jelenség, amely meghatározott történelmi eseményhez kapcsolódik. A személy a názáreti Jézus Krisztus, az esemény pedig az Úr Jézus bizonyágtétele és eme bizonyágtétele megpecsételő kereszt-halála. Ezért a kereszt elsődlegesen nem jel, hanem valóság. Nem jelből

lett a valóság igényével fellépő legenda, hanem valóságból lett jelle.

És most nézzük a függőleges vonalat. Számunkra a függőleges vonal egyszerűen azt jelenti, hogy Jézus nem csupán történelmi hős. Nem olyan ember, akit származása, neveltetése, társadalmi környezete vagy az adott politikai helyzet meghatározhatott. Jézus érthetetlen, páratlan jelenség. Az apostoli és a hitvallási iratok alapján ezt így fejezzük ki: Jé-

„A golgotai kereszt nemcsak történelmi esemény, hanem üdvösségtörténelmi esemény is: megváltás.”

zus az Isten Fia. Jézus műve pedig nem olyan gondolat, eszmerendszer, amely valamiféle vallási vagy szellemi evolúció eredménye lenne. Hitünk szerint Jézus műve páratlan mű: kinyilatkoztatás. Ilyenformán a golgotai kereszt nemcsak történelmi esemény, hanem üdvösségtörténelmi esemény is: megváltás.

Az evangéliumok arról tudósítanak, hogy a golgotai keresztet sokan csak „távolról szemléltek”. Úgy érzem, sokan közülünk is ezt tették eddig. Menjünk most már közelebb, álljunk meg a kereszt alatt.

Mi, akik nagypénteken a kereszt alatt állunk, nemcsak szekuláris emberek vagyunk, hanem *szorongók* is. Valami hamleti félelem van bennünk, nem merünk szemébe nézni sem a szenvedésnek, sem a halálnak. Nem akarunk találkozni sem önmagunkkal, sem a sorsunkkal, sem az őszinteséggel, sem a felelősség szintjén. Hogyan lehet feloldani ezt a szorongást?

A keresztény válasz: Isten Jézus Krisztusban megmutatott szeretete által. A kereszt ennek a végső valóságnak, Isten örök szeretetének a jele. Ez a szeretet leír a mélységbe és felfut a magasságba, mint a függőleges vonal. Ez a szeretet átöleli az egész világot, mint a vízszintes vonal.

A szerző az Egyesült Angol Nyelvű Evangélikus Egyház nyugalmazott püspöke

Hitvallások a Krisztus-trilógia előtt

A hónap végéig még együtt látható Budapesten *Munkácsy Mihály* – Krisztus-trilógiaként emlegetett – három monumentális alkotása. (Az *Ecce homo* a debreceni Déry Múzeum, a *Krisztus Pilátus* előtt a kanadai

Art Gallery of Hamilton, a *Golgota* pedig *Pákh Imre* amerikai magyar műgyűjtő tulajdona.) A böjti időszakban – az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány szervezésében – egyházi vezetők is vállalkoztak tár-

latvezetésre. Április 8-án *Gáncs Péter* evangélikus elnök-püspök mondta el a képekről a gondolatait a Magyar Nemzeti Galériában, *Szakcsi Lakatos Béla* Kossuth-díjas zongorista zenei közreműködésével.

Érvényes és eredményes püspökválasztás a Magyarországi Evangélikus Egyház Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületében

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület jelölőbizottsága 2011. április 8-án tartott szavazatszámláló ülésén megállapította, hogy a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület új püspökére beküldött szavazatok alapján a választás érvényes és eredményes volt.

A gyülekezetek szavazatai alapján a megválasztott új püspök SZEMEREI JÁNOS lett.

Isten áldása kísérje a megválasztott püspök és a szolgálatban lévő püspökhelyettes – *Bencze András* – életét és szolgálatait!

Kérjük a gyülekezeteket, hordoz-

zák imádságban mindkettőjüket, hogy megbízatásukat egyházunk és kerületünk javára, Isten dicsőségére végezzék.

Erős vár a mi Istenünk!

■ KISSNÉ KÁRÁSZ RÓZSA
jelölő- és szavazatszámláló
bizottsági elnök

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület gyülekezeteinek az új püspök személyére leadott szavazatai az alábbiak szerint oszlottak meg.

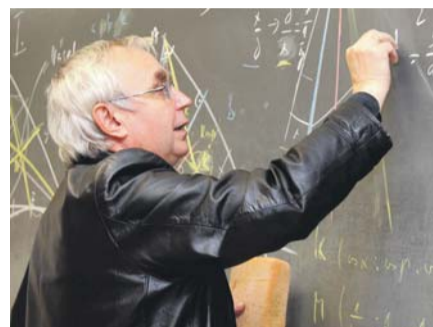
- Leadható szavazatok száma: 121 db
- Leadott szavazatok száma: 121 db (érvénytelen: 5 db szavazat, érvényes szavazat: 116 db)
- *Bencze András*: 46 db szavazat – *Szemerei János*: 70 db szavazat

Életműdíjas bonyhádi tanerők

A *Tehetség Szolgálat*ért életműdíjat vehette át az országos tehetségnapon, március 26-án Budapesten az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola két meghatározó alakja, dr. Katz Sándor és dr. Pintér Ferenc. Előbbi a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, utóbbi a nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola tanára.

Dr. Katz Sándor

A matematikaoktatás területén elismert, nemzetközi hírű szaktekintélyek példaértékű munkáját díjazták a tehetségnapon, melyet az országos tehetséggondozó hálózat kialakítására szolgáló projekt, a *Magyar géniusz program* keretében szerveztek.

A kitüntetést a Nemzeti Tehetséggondozó Tanács elnöke, Csermely Péter

biokémikus, hálózatkutató, a Semmelweis Egyetem professzora és *Próhla Gergely*, a Külügyminisztérium helyettes államtitkára – egyébként a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője – közösen adta át.

A díjazott pedagógusok nemcsak saját iskolájukban, régiójukban végzik kiemelkedő tehetséggondozó munkájukat, hanem a Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Karán működő, országos hatókörű Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola keretében is. Tanítványaik közül többen lettek sikeres kutatók, kiváló tanárok.

Katz Sándor a bonyhádi gimnázium nagy hírű matematikatanáraként több évtizede vezet városi és megyei szakkört általános és középiskolás tanulóknak. Egyik alapítója az Erdős-iskolának. Tevékenyen részt vesz az *Arany János tehetséggondozó programban* (AJTP)

is: szakanyagot készített az elsőéveseknek, illetve tudáspróbákat szervez a program tanulóinak. Fő szervezője volt a közelmúltban Bonyhádon rendezett XX. nemzetközi magyar matematikaversenynek. Mindemellett számos szervezet és az evangélikus egyház is számít szakértői munkájára.

— M. R. —

Jubileumi híradás a gyermeknappal egybekötött országos evangélikus hittanversenyről

► Piliscsabán rendezték meg április 8–9-én a huszadik országos evangélikus hittanverseny döntőjét és az ezzel egybekötött hatodik országos evangélikus gyereknapot. A hagyományoknak megfelelően a rendezők idén is két korosztályban várták a csapatokat (1–4., illetve 5–8. osztály), és ugyancsak a korábbi évek gyakorlatát követve az iskolák, illetve a gyülekezetek csapatai külön versenyeztek. A hétvége a *Mesterségek és foglalkozások a Bibliában* mottó jegyében zajlott – és vonzott több mint félezer (!) résztvevőt.

FOTO: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

senyre, mind a gyermeknapra érkezett gyermekek és kísérőik számára. Emellett a hittanverseny témájában kiállítás, rejtvények és rajzverseny is várták a résztvevőket.

Nagy sikere volt a *Kolompos együttes* már előre tekintő, húsvéti témájú koncertjének is, *Róka Szabolcs* mesemondó pedig – a nagy érdeklődésre való tekintettel – kétszer is megörvendeztette közönségét *Zöld Péter* című interaktív mesejátékával.

A mozgalmas nap végét ünnepélyes eredményhirdetés és úti áldás zárta.

■ GRENDORF-BALOGH MELINDA

A gyermeknapról részletesebben az *EvÉlet* következő számának *Napos oldalán számolunk be. A verseny és a gyermeknap bővebb képes anyaga és a teljes eredménylista a gyermek- és ifjúsági osztály hivatalos honlapján – www.gyio.hu/ – érhető el.*

HIRDETÉS

Egyházunk női missziója női hétvégét rendez Révfülpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban május 20–22. között *Bőségben éljetez minden jó cselekedet!* címmel. A jelentkezéseket május 5-ig kérjük eljuttatni a Női Missziói Szolgálat címére: 1085 Budapest, Üllői út 24. Érdeklődni a 20/824-2791-es mobilszámon, illetve a marta.pinter@lutheran.hu e-mail címen lehet.

HIRDETÉS

Az Evangélikus Alkohol- és Szenvedélybeteg-mentő Misszió gyógyító csendeshetet tart a Szarvas Középfalmi Evangélikus Misszióban május 2. és 6. között. Szeretettel hívjuk a lelki gyógyulást, megerősödést kereső, alkohol- és szenvedélybetegségben, valamint depresszióban érintett testvéreinket. Lelkész testvéreinket pedig kérjük, biztassák és segítsék a rászorulókat, hogy részt vehessenek az alkalmon, szükség esetén házastársával vagy családtaggal együtt.

A részvételi díj 8000 forint. A rászorulókat lehetőség szerint támogatjuk. Mindenki hozzon magával tisztálkodási szereket, Bibliát és jegyzetfüzetet.

Érdeklődni és jelentkezni április 28-ig lehet *Selmezy Lajos* lelkésznel (20/824-3011), dr. *Sárkány Angyal* orvosnál (20/824-6669), valamint *Kis Gabriellánál* (20/770-3566). Az étkezés biztosítása miatt kérjük az érdeklődőket, hogy tartsák be a jelentkezési határidőt.

HIRDETÉS

Pályázat tanári állásra

A Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola pályázatot hirdet földrajz–testnevelés szakos tanári állásra.

Pályázati feltételek: lehetőleg evangélikus felekezethez tartozás; a szakoknak megfelelő főiskolai vagy egyetemi végzettség.

A pályázathoz csatolni kell: szakmai önéletrajzot; lelkészi ajánlást; pedagógiai elképzelést; diplomamásolatot.

A pályázat beadásának határideje: május 6.

Az állás elfoglalásának időpontja: augusztus 16.

Bérezés és juttatás a közalkalmazotti táblázat szerint.

Részletes felvilágosítás kérhető *Szűcs Gábor* igazgatótól. Elérhetőségek: 8500 Pápa, Árok u. 12., telefon: 89/313-483, 20/824-6566.

HIRDETÉS

Pályázat gazdasági vezető-iskolaitkár állásra

A Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola pályázatot hirdet gazdasági vezető-iskolaitkár munkakör betöltésére.

Pályázati feltételek: lehetőleg evangélikus felekezethez tartozás; legalább pénzügyi-számviteli főiskolai végzettség vagy mérlegképes könyvelői végzettség; előnyt jelent a közoktatási intézményben szerzett gyakorlat.

A pályázathoz csatolni kell: szakmai önéletrajzot; lelkészi ajánlást; a munkakörrel kapcsolatos elképzelést; diplomamásolatot.

A pályázat beadásának határideje: május 6.

Az állás elfoglalásának időpontja: augusztus 16.

Bérezés és juttatás a közalkalmazotti táblázat szerint.

Részletes felvilágosítás kérhető *Szűcs Gábor* igazgatótól. Elérhetőségek: 8500 Pápa, Árok u. 12., telefon: 89/313-483, 20/824-6566.

Az elmúlt évhez hasonlóan ez alkalommal is a piliscsabai Béthel Evangélikus Missziói Otthon volt a helyszíne az idén huszadik születésnapját ünneplő hittanverseny döntőjének és az országos gyermeknap rendezvénysorozatának.

Péntek délután – *Pál Marietta* gyermek- és ifjúsági referens köszöntője, illetve *Börönte Márta* rákos-szentmihályi lelkész *Mesterségem: a szeretet* című nyitóárhátá után – vette kezdetét a lelkiismeretesen felkészült negyvenkét csapat izgalmas vetélkedése. *Mesterségek és foglalkozások a Bibliában* témacímrel nyolcnyolc történetből „vizsgáztak”, pontosabban mérköztek meg egymással a csapatok – akadályversenyszerűen – a Béthel kerítésein belül és kívül, 7 + 1 állomáson. Első nap a felsősök, a második napon az alsós csapatok.

A nyitónap esetjén a tékozló fiú történetét elevenítette fel áhítatában *Kézdy Péter*, a piliscsabai gyülekezet lelkipásztora. (A közös énektanulást *Fűke Szabolcs* galgautai lelkész irányította.)

A szombati gyermeknap „alaphangját” *Aradi András* bonyhádi lelkész áldáskérő áhítata és a vele érkezett ifjúság által előadott, *Eredendő bűn* című könnyűzenei oratórium adta meg. A programokban igazán gazdag jubileumi eseményen számos kézműveskedési lehetőség és közösségi játék kínálkozott mind a ver-

Győrben járt az országos iroda

Az Evangélikus Országos Könyvtár, a Luther Kiadó és az *Evangelikus Élet* szerkesztőségének néhány munkatársával kiegészülve testközelből tanulmányozták a győri „lutheránus sziget” életét április 8-án, pénteken egyházunk országos irodájának (OI) dolgozói. Az idei „csapatépítő” kirándulás során nemcsak a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöki hivatalát tekinthették meg, hanem a Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központba (az óvodába és az iskolába egyaránt), a szeretetotthonba, a gyülekezet könyvtárként is szolgáló levéltárba, valamint az Öregtemplomba és a nádorvárosi templomba is ellátogattak. A püspöki hivatalban *Ittész János* püspök tartott áhítatot a csoportnak, az óvodában pedig *Ács Györgyné* vezető óvónő beszélt az intézmény nevelési programjáról (*képvünkön*).

■ BODA ZSUZSA felvétele

LVSZ-konferencia

A legutóbbi stuttgarteri nagygyűlés óta megújult formában működő Lutheránus Világszövetség (LVSZ) vezetői fontosnak tartják a világ több mint hetvenmillió evangélikusát tömörítő szervezet közép- és hosszú távú stratégiájának megalkotását. Ennek jegyében rendeztek konferenciát Londonban április 6. és 8. között.

A negyven résztvevő munkacsoportokban és plenáris üléseken tárgyalta meg a 2017-es jubileumi évvel kapcsolatos előkészületeket, a taggyűlésekre háruló feladatokat. Áttekinthették a stuttgarteri nagygyűlés ajánlásainak megvalósulását – tekintettel egyebek mellett az egyházak missziói stratégiájára, társadalmi szerepvállalására és a romák között végzendő munkára.

Az ülések egyik levezető elnöke *Fabiny Tamás* magyar püspök, az LVSZ kelet-közép-európai alelnöke volt. A résztvevők megismerkedtek az angliai evangélikus egyház életével is.

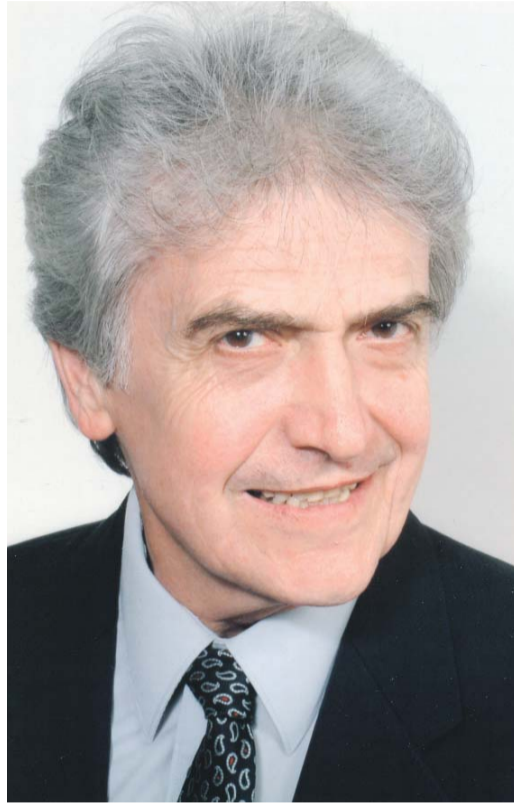
► *EvÉlet*-infó

Amíg Isten erőt ad

Születésnap beszélgetés Medveczky Ádám karmesterrel

► Szombat délután az Operaházban. A lépcső melletti falon az elmúlt évszázad nagyjai: világhírű énekesek, karmesterek képei. Az apró szobákban zongorafutamok, áriák hangzanak, a folyosó végén fiatal balett-táncosok melegítenek, a színpadon díszletet szerelnek... Lázás készülődés az esti bemutatóra, pedig messze még a kezdés időpontja. Pontosan fél kettőkor nyílik az ajtó, és kedvesen invitál, hogy a gyorsan lepergő esztendőkről beszéljünk. A két kerek évfordulóról: ötven éve van a pályán, és közeledik hetvenedik születésnapja. A gazdag életutat betetőző rangos elismerésről sem feledkezünk meg: március 15-én Kossuth-díjjal tüntették ki Medveczky Ádámot.

őszintén, hiányzott, hogy olyasmint csináljak, aminek az eredményeként a hangszer fizikailag megszólal. Szépdolog a vezénylés, az ember az egész mindenséget akarja körülfogni a gesztusaival. A zongora mindezt kompenzálja, s ahhoz, hogy hangot adjak ki, nélkülözhetetlen.

– Mindenki azt szerette volna, hogy megnyerje az első tévés karmesterversenyt...

– Egy ilyen hatalmas versenyen és egy olyan első díjazott mellett óriási eredmény volt a második hely. Elismerem, Kobajasi rendkívüli személység, a nyugati műveltség és a leti szuggesztivitás van benne és fantasztikus tudás. Ez a második díj éppen elég volt; nagyon sok feladat szakadt rám, s meg kellett kapaszkodnom, hogy a csodálatos áradatban meg tudjam állni a helyemet.

– Karmester, tanít, állandóan úton van. Honnan veszi az erőt?

– Ezt csak pontos beosztással lehet bírni. Fegyelem kell hozzá és lemondás, hogy az ember magánéleti programot állítson össze, vagy a családjával egy-egy fél napot egyeztessen, a gyerekekkel, akik hál' Istennek már felnőttek, ki itt, ki ott él, nevelik a nyolc unokát... A hobbirol nem kellett lemondanom, mert nekem az a hobbim, amit csinálok. Persze, ha több időm lenne, akkor járnék műzeumba, színházba, olvasnék kedvemre.

– Hogyan lehet egy nagyzenekart irányítani? „Ihletetté” tenni?

– Legfontosabb a szakmai tudás. A zenei képzettség, irányítóképesség, a hibátlan karmesteri technika. Lényeges, hogyan próbál az ember, hogyan hozza ki azt, amit el akar érn. A másik: a sugárzás, az átadó erő. Át kell adni valamit, ami az embernek a sajátja, amiben hisz. Az ember úgy kel föl, hogy Isten segítségét kéri, hogy mindezt meg tudja csinálni.

– Többször említette Istent. Kérdezhetem a hitéről?

– Szüleim és én evangélikusok vagyunk. Édesapám meghalt négyéves koromban, nevelőapám és húgom reformátusok, gyerekeim és családom katolikusok. De a lényeg: a hit. Persze fontos, hogy melyik felekezetnek tagja az ember, hiszen az indulás meghatározza az egész életét. Napközben mindig beugrom valamelyik templomba. Mivel az evangélikus ritkán van nyitva, elmegyek a terézvárosi katolikus templomba vagy az egyetemibe. Sokszor csak egy

perce van időm, de az is nagy ajándék...

Édesanyám járatott hittanra, bátran, az ötvenes években. Három vagy négy iskolából összesen nyolc evangélikus gyerek jött össze az órákra.

A farsori gimnáziumban kezdem a tanulmányaimat. Második osztályos voltam, amikor 1948-ban azt mondta a tanárunk, aki az új világban igazgató lett: „Gyerekek, most nem a *Miatyánkkal* kezdjük a tanítást, hanem a mókusról fogunk beszélni.” Így tapasztaltam meg az államosítást. Még néhány évig hagyják létezni az iskolát, azután megszűnt, pedagógiai intézet lett, majd a kilencvenes évek elején újból megnyílt. Ott voltam a szép és megható ünnepségen, és megyek, ha új találkozóra hívnak.

– Kire emlékszik még?

– Ott konfirmáltam; Pásztor Pali bácsira megleget szeretettel emlékszem. Később elhelyezték, mert összetartotta a fiatalságot, és abban az időben ez volt a legnagyobb bűn. Elüldözték valahová Észak-Magyarországra, egy kis bányásztelepbe, sokunk szomorúságára.

– Említette, hogy ma is templomba járó ember...

– Nagy ünnepeken mindig elmegyek a Deák téri templomba, úrvacsoraszóra. Úgy tizenhét-tizenéves koromban formálódott ki a hitem. Észrevétlenül találkozás volt ez, ahogy *Ady Endre* írta: „Csöndesen és váratlanul / Átölelt az Isten.” Amire én magam rádöbbentem, az *Beethoven* gyönyörű zenéjében, az *Őrömódában* is ott van: itt valahol valakinek kell lenni, aki irányítja az életet! A hit az meggyőződés, nem sejtelem. Maga a bizonyosság. És ebben az 1956-os forradalom is segített: a nemzeti érzés és a hit együtt épült ki bennem, erős fundamentummal.

– Hogyan látja e kis ország jövőjét?

– Reménykedem, hogy jóra fordul a sorsa. Ami most van, mindenképpen jobb, mint a régi. Az persze illúzió, hogy ebből egy csapásra kilábalunk, és itt lesz a Kánaán. Hosszú évekig tart, amíg ezt a folyamatot megállítjuk, megint sok év kell, amíg elkezdhet valami fejlődni, és azután valamikor elérhetünk oda, hogy kicsit megpihenhetünk. A pusztítás a hatvanas években kezdődött, amikor az értékeket a fejük tetejére állították. Humanizmus, nemzeti érzés, hit, család – ezeket teljesen félretolták. Nem esett róla szó. A közélet, a média igénytelensége, mocska generációkat csonkított meg, akik most felnőttként nevelik gyermekeiket. De bizom benne, hogy fokról fokra, türelemmel kilábalunk ebből, elmozdulunk a mélypontról, és újból látunk majd boldog embereket, főleg fiatalokat.

– Hetvenedik születésnapján visszatekint-e a megtett útra?

– Nem készítek különösebb számvetést, mondhatni, munkával ünnepelek. Úgy érzem, amíg az Úristen erőt ad, amíg bírja az elmém a sok munkát, a megszámlálhatatlan karmesteri mozdulatot, addig csinálom.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

A Magyar Örökség-díjjal kitüntetett

Evangelium Színház

DUNA PALOTA
Budapest V., Zrínyi u. 5.

Csík-somlyói magyar passió

Misztériumjáték zenével – Az Evangelium Színház és a Forrás Színház közös produkciója

Szereposztás: Jézus – Szarvas Attila • Lucifer – Dörner György érdemes művész • Annás – Mucsi Sándor • Kajafás – Farkas Tamás • Mária – Szöcs Erika • Deus Pater – Lukács József (Aase-díjas) • Júdás – Krizsik Alfonz • Pontius Pilátus, Ádám – Lénárt László • Péter – Horváth László • János – Rékai Nándor • András, Gá briel – Horváth György • Tamás – Czár László • Durumo, Farizeus, Hadnagy – Ács Tamás • Kirika – Molnár Anikó • Plútó, Farizeus, Százados – Papp Attila • Éva, Házasságtörő asszony – Szlúka Brigitta • Kántor – Dibusz Ferenc • Dobos – Kecskés Tamás / Kecskés János
Rendező – Pataki András • **Zene** – Szarka Gyula (Kossuth-díjas, Magyar Örökség díjas) • **Koreográfia** – Demcsák Ottó (Harangozó-díjas) • **Jelmez** – Hüros Annamária

Helyszín: Duna Palota, 1051 Budapest, Zrínyi u. 5.

Időpont: április 17., vasárnap 19 óra; április 24., vasárnap 15 óra; április 29., péntek 19 óra; május 15., vasárnap 15 óra; május 17., kedd 15 óra és 19 óra; május 21., szombat 15 óra, május 22., vasárnap 15 óra. Jegyértékesítés: hétfőn, szerdán és pénteken 14-től 17 óráig a Duna Palotában. Előzetes jegyrendelés telefonon: 70/266-6544. Egyéb információk: szortka@gmail.com. Helyárak: földszint 1-10. sorig: 3000 Ft; földszint 11-15. sorig: 2500 Ft; erkély: 2000 Ft.

Nyert a jó hír!

A *Jóhír-mondó* nyerte a Magyarországi Evangélikus Egyház reformációi emlékbizottsága és országos irodájának oktatási osztálya által 2010 végén – a *Reformáció és nyilvánosság* címet viselő évben – kiírt, iskolaújságok közötti versenyt. A Békéscsabai Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény lapja a *Kossuth-diákot* (Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium) és a *Térképet* (Az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma és Kollégiuma) megelőzte a végzet az élen.

A beérkezett pályaműveket *Fabiny Tamás* médiamunkáért felelős püspök – a reformációi emlékbizottság elnöke –, *Hajdó Ákos*, az oktatási osztály vezetője, *K. Sebestyén Nóra*, a Deák Téri Evangélikus Gimnázium magyartanára, *Zászkaliczky Zsuzsanna* művészettörténész, a *Credo* című folyóirat főszerkesztője és az *Evangélikus Élet* szerkesztőségének munkatársai értékelték. A zsűri a pályázókat százhuszonezer, százezer, illetve hetvenötezer forint lapkiadási támogatással díjazta.

Versenyen kívül érkezett be a Deák téri gimnázium 5. osztályának *Frisztó* című lapja, melyet a zsűri dicséretben és tízezer forint jutalomban részesített.

► EvÉlet-infó

Az Európában is egyre leplezetlenebbül terjedő agresszió miatt indított, *Békehullámok a Dunán* elnevezésű nemzetközi rendezvénysorozat magyarországi központi programja:

Ellentámadás – lefegyverző szelídség!

(Róm 12,21)

Találkozunk április 20-án a budapesti Deák téren, a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) szervezésében 18 órakor megrendezendő ökumenikus istentiszteleten és az azt megelőző konferencián!

Konferencia: 15.00–17.30

Helyszín: Deák Téri Evangélikus Gimnázium díszterme

Istentisztelet: 18.00–19.00

Helyszín: Deák téri evangélikus templom

Előadók/szolgáltatavók: *Balog Zoltán*, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára • *Claudia Dunc-kern*, a bajor tartományi evangélikus egyház referense, a *Békehullámok a Dunán* rendezvénysorozat főszervezője • *Gáncs Péter*, az MEE elnök-püspöke • *Reinhard Guib*, a Romániai Evangélikus Egyház (szász) püspöke • *Miloš Klátik*, a Szlovákiai Evangélikus Egyház elnök-püspöke • *Kránitz Mihály* teológiai tanár, az Ut Unum Sint Ökumenikus Intézet elnöke • *Mészáros Kálmán*, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke • *Réthelyi Miklós* miniszter (Nemzeti Erőforrás Minisztérium) • *Steinbach József*, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke • *Víz Péter*, a CSI Magyarország igazgatója • ...és még sokan mások.

Bármit mond, tegyétek, bármit tesz, mondjátok!

Révfülöpi tavasz – avagy a presbiterképzés munkás napjai és ünnepe

Nem a rügyező bokrokról, a korán virágzó mandulafákról vagy a gyönyörű holland tulipánjainkról szeretnék írni. Bár ez sem lenne utolsó téma. Boldoggá tesz, hogy a holt természet újra életre kap. De hát ezt megszoktuk: Isten teremtett világában ez a dolgok menete. „Természetes”, hogy Isten életpartí, és még a holt anyagból is tud élt formálni, a megsemmisülni látszó is életre tudja kelteni, hiszen a Mindenhatónak semmi sem lehetetlen. Tudom, hogy a tél után tavasz jön. Ez így van rendjén. Isten rendje ez: a halálból az életre. A semmiből érték jön létre.

Tavaszi friss levegő áradt a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban, és fújt a Lélek szele az elmúlt napokban. Csodálatos élmény tapasztalni a meglevenedést, az új kezdetet. Rácsodálkozni a testvéri közösségre, örülni egymásnak, szeretni a testvért, felelősen gondolkodni a jövőről (és nem keseregve rámeredni a gondokra-bajokra). Új, friss levegő, igazi tavaszi illat és fel-frissülés. De hát nem ez a természetes? Ahol emberek ügyködnek, nem! De ahol Isten munkálkodik, ott ne csodálkozzunk: megújul minden. Hisz ő Mindenható!

És mégis csodaként éltük meg az első presbiterképző tanfolyamot. Két alkalommal: októberben és áprilisban találkoztunk a népes (közel százfős) csapattal. Az ország minden részéből érkeztek presbiterok, akik vállalták, hogy az egyház képezze őket a vállalt szolgálatukra.

Lelkes előadócsapat végezte a munkát: dr. Fabiny Tibor, dr. Gará-

di Péter, G. Labossa György, Sefcsik Zoltán, Sztróky Attila, Tubán József, Vető István és jelen sorok írója vállalta, hogy tudását, tapasztalatát átadja az arra nyitott, újat befogadni kész gyülekezeti vezetőknek.

Kemény munkával töltöttük a két hétvégét. Nyolc tárgykörben hangzottak az előadások: ószövetségi és újszövetségi ismeretek és teológia, egyháztörténet, hitvallási iratok, egyházismeret, liturgia, gyülekezeti ismeret és misszió. A magas színvonalú előadások egyike sem volt élettől elrugaskodott elméleti anyag. Éppen

FOTO: PROHLE PÉTER

ellenkezőleg: az igényes presbiteri szolgálat mindennapjait kívánta meg-alapozni.

Mindkét találkozást úrvacsorai istentisztelettel kezdtük és zártuk. Ez jól összecsengett G. Labossa György előadásának mottójával: a keresztény ember szolgálata az oltártól indul, és az oltárhoz érkezik meg.

A Révfülpön töltött napokat pedig reggel és este közös imádság ke-

retezte. Sokat énekelhettünk együtt – megtapasztalva a Krisztus-énekek közösségteremtő erejét. De ez a testvéri közösség sok minden másban is megvalósult: a közös tanulásban, a folyosói beszélgetésekben, a jó hangulatú fórumban, a fehér asztal mellett eltöltött percekben s a közös felelősségvállalásban.

Ez utóbbinak volt megható példája az, ahogyan Varga József sárvári presbiter „elő járva” gyűjtést indított egy jelen lévő presbiterársunk kilátástalan anyagi helyzetének megoldására. A példás összefogás és a „jó-

va, hanem – még rizikót is vállalva – másokért él, másoknak szolgál azzal, hogy az evangéliumot hirdeti és éli. Isten megáldja az önzetlen szolgálót az egyén életében éppen úgy, mint a gyülekezetében. Ebben a szellemben és ezzel a Lélekkel gondolkodott együtt a jelenlevők csapata a saját gyülekezetben végzett és végzendő feladatokról.

Gáncs Péter elnök-püspök a záró istentisztelet igehirdetésében – a templomtisztítás történetének János evangéliumában található verziója alapján – arról szövegezte, hogy mitől félt

mazhatunk presbiteri szolgálatunkra nézve: „bármit tesz, mondjátok, hirdessétek”. E kettő együtt öleli fel a jövő egyházának küldetését.

A résztvevők közül számosan házi dolgozatot készítettek, s mindenki egy huszonnégy kérdésből álló teszt segítségével adhatott számot felkészültségéről. A vasárnapi búcsúzás előtt így az egyház vezető püspöke közel hetven presbiterképzési oklevelet adhatott át. Ahogy mondta: ez nem a tanfolyam záródokumentuma, hanem az új kezdet okmánya, hogy hazatérve ki-ki megújult erővel vegye presbiteri hivatását.

A tapasztalatok kiértékelése után már készülünk meghirdetni az ősszel kezdődő második országos presbiterképző tanfolyamot. Hogy ismét elindulhassunk az őszből a tavaszba...

Garádi Péter péntek esti igehirdetésében egyszerre szólaltatta meg a krisztusi evangéliumot és mandátumot. Jézus mondja: „Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki és rendeltelek titeket arra, hogy elmenjete, és gyümölcsöt teremjete...”

Tavasz volt Révfülpön: az Úr úgy döntött, hogy nem vágja ki a fát, s most a megkegyelmezett fákat a tavasz virágba borította. De bármily szép a virágzó fa, minden a gyümölcsstermésért van. Bármily szép napot tölthetünk is el a révfülpői tavaszban, minden azért van, hogy gyümölcsöt teremjünk, az Isten szeretetének gyümölcseit, másoknak: izleteset, táplálót, életet jelentőt.

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY

Evangelikus „színezetű” közösségi rendezvények Soltvadkerten

Negatív utópiák és gázturbina

► **Immár ötödik alkalommal rendezték meg a Soltvadkerti konferencia című előadás-sorozatot a helyi művelődési házban. A sorozat éveken ezelőtt indult, hogy fórumot biztosítson a helyi értelmiségnek, pontosabban a helyi és az elszármazott, de néha hazalátogató, diplomás vagy éppen még tanuló embereknek. Az április elején tartott eseménynek evangélikus színezete is volt.**

Az elsőként a pulpitushoz lépő ifj. Szávay László evangélikus teológus – és filozófus doktorjelölt – *A vallás mint politikai eszköz a negatív utópiákban* címmel tartott előadást (képiünkön).

A nyolc további előadó közül több ugyanacsak a helyi evangélikus gyülekezet tagja: Pánczél Erika a soltvad-

kerti idegenforgalom kiterjesztési lehetőségeit taglalta, Gáspár Tibor témája a gázturbina volt, míg Dimitrov Andor a gazdaságos és környezetbarát energetikai rendszereket hozta közel a közönséghez. Lakatos Áron Debrecenben képzelt el egy olimpiát, előadásában ennek költségeit, illetve megvalósulási lehetőségeit szemlélte. A borok és a kunsági borvidék presztízsének helyzetét elemezte Galántai Norbert, akinek édesapja, Galántai Károly már az *Evangélikus Életnek* is többször nyilatkozott borászati kérdésekben...

Az előadások között a levezető elnök mutatta be röviden a soron következő előadót. Beszédet mondott – magyarul és németül – Káposzta Lajos nyugalmazott esperes-lelkész.

A záró előadást a katolikus egyház-köztség egyik régi tagja, dr. Kemény Lajos bőrgyógyász, egyetemi tanár tartotta *Hitek és tévhitek a bőrbetegségek diagnózisában* címmel. Elmondta például, hogy a szoláriumra – szerinte – abszolút nincs szüksége az ember bőrnek... Az előadó külön fejezetet szentelt egy másik népszerű témának, a „rábeszélő ügynökök” által terjesztett „csodalámpáknak”, melyek mindent tudnak (legalábbis a hozzájuk mellékelte leírás szerint). Például a „magas vérnyomásmásból alacsony, az alacsonyból magasat produkálnak” – azt azonban, hogy ez lehetséges lenne, az orvostudomány erősen megkérdőjelezi.

Az esemény kínált alkalmat egy közeli tanyán élő osztrák festő, Manfred Rottmar kiállításának megnyitójára is.

► **Négy évvel ezelőtt kezdődött: mintegy két tucat soltvadkerti motoros túrázó Isten áldását kérte erdélyi útja előtt a soltvadkerti evangélikus lelkésztől, Homoki Páltól. Ez akkor közvetlenül az indulás előtt a fák alatt meg is történt. Azóta pedig a Soltvadkerti Motoros Baráti Kör minden évben megszervezi ezt a „szezonnyitó áldást” a város központjában. Az idei rendezvény mottója – talán nem minden célzás nélkül – ez volt: „Érj haza!” És ki hinné, hogy amiként az apró mag fáva nő, úgy az összejövetelen részt vevők ma már hovatovább tömeget alkotnak? Múlt szombaton mintegy kétszáz motoros érkezett az ország minden pontjáról az eseményre.**

Az örömteli találkozás mellett ingyenes reggeli és vacsora, KRESZ-teszt, biztonságiöv-próba, motoros ügyességi verseny, véradás, elsősegélypróba, Illés Tóni hangutánzó és a Keresztapu rockzenekar koncertje szerepelt a programban. És persze az áldás a közelben álló evangélikus templomban, ahová ezek a marcona (kínézetű, de belül csupa szív) alakok már fél órával az istentisztelet kezdete előtt (azaz délután két óra körül) tömött sorokban megindultak.

Beültek a padokba, és hallgatták az orgonaszót. Majd amikor a gyülekezet kántora belefogott az „Áldjad, én lelkem” kezdetű ének tanításába, ak-

Motorosok a templomban

kor énekeltek is. Ki így, ki úgy... Mert ének nélkül nincs istentisztelet.

A lelkész – aki azonos az ügyet a kezdetekkel felvállaló gyülekezeti lelkésszel – János apostol egyik leveléből idézett, amikor e szavakkal vezette fel a prédikációt: „Akinek pedig van miből élnie e világon, és elnézi, hogy az ő atyjafia szűkségben van, és elzárja attól az ő szívét, miképpen marad meg abban az Isten szeretete?”

Vajon mit kell és mit szabad mondani azoknak, akik ilyen különös hobbinak, életmódnak hódolva áldást

A SZERZŐ FELVÉTELE

kérnek? Az igehirdetésben leginkább az (élet)út közben is kísérő/kísértő felelősségre és a szeretetre esett a hangsúly. Az oltár előtti imádságban pedig az elmúlt évben örökre eltávozott motoros társakra emlékezett a gyülekezet.

A templomból kijöve a cukrászda elé vonult a csapat. Korántsem a híres fagyalt miatt! A soltvadkerti szervezők egy verset, „motoros fo-

hászt” helyeztek el egy márványtáblán a cukrászda bejáratánál. Éppen ott, ahol az érkező motoros turisták adott esetben beállnak a sorba. Ezt a táblát avatta fel a közkedvelt, helyi származású debreceni református lelkész, Arany Tímea. Lírai önvalótlomlásában az „itthon” és az „otthon” árnyalatnyi különbségére hívta fel a figyelmet. Ő már mindkét városban odahaza van. A motorosok pedig úton vannak: vagy otthonról, vagy haza. Neki az a kívánsága, ami a tábla alján is olvasható: „Érj haza!”

A leleplezésben a szervező csapat vezetője, Fodor Sándor segített a lelkésznek, majd mindenkit felszólított, hogy pattanjon fel a motorra, és kezdődjék a felvonulás.

Sajnos a motorok katolikus részéről történő megszentelése – amit ugyan mindenki várt, és a tavalyi évhez hasonlóan készült rá – elmaradt. De talán majd jövőre...

■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

Evangélikus istentisztelet a Magyar Televízióban • Április 17-én, virágvásárnap 11 órától istentiszteletet láthatunk a Magyar Televízió m1 csatornáján Rákoskeresztúrról. Igét hirdet *Gáncs Péter* elnök-püspök.

Istentiszteleti rend • 2011. április 17.

Böjt 6. vasárnapja (Palmarum). Liturgikus szín: lila. Lekció: Mt 21,1–9; Ézs 50,1–9a. Alapige: Fil 2,1–4. Énekek: 209., 198.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; du. 6. Balicza Iván; **II., Húvösvölgyi út 193., Fében** de. 10. (úrv.) Herzog Csaba; **II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztojanovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; **Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. (úrv., összegyülekezés napja) Donáth László; du. 2. Liturgia és zene – Bali János előadása; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv., liturgikus istentisztelet) Smidéliusz Gábor; de. 11. (úrv.) Cselovszky Ferenc; du. 6. (Bach: Máté passió) Gáncs Péter; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Pelikán András; **VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. Szabó Bertalan; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, úrv., passióolvasás) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Szabó Bertalan; **IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** de. 11. (úrv., passióolvasás) Koczor Tamás; du. 6. (vespera) Koczor Tamás, liturgus: Muntag Lőrinc; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; du. 6. (vespera) dr. Blázy Árpádné; **XI., Németszőlgyi út 138.** de. 9. (családbarát istentisztelet) dr. Blázy Árpádné; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) D. Szebek Imre; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lócsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; du. 6. (zenés áhitat) Laszli Beáta; **XIV. Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. (úrv.) Ponicán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) Börrönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (úrv.) Juha Lassila; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. (úrv.) Vető István; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. 11. (tévés istentisztelet-közvetítés) Gáncs Péter; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Győri Gábor; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Éva; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Éva; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (passiós istentisztelet) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafoke, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Soroksár, Otthon Közösségi Ház, Szitás u. 12.** de. 2. (passiói istentisztelet) Győri János Sámuel; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. (úrv.) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Istentiszteleti rend • 2011. április 21.

Nagycsütörtök. Liturgikus szín: fehér. Lekció: Jn 13,1–17; 2Móz 12,1–4. Alapige: Jel 19,6–9. Énekek: 304., 303.

I., Bécsi kapu tér du. 6. (úrv., lábmosási liturgia) Balicza Iván; **II., Húvösvölgyi út 193., Fében** de. 10. (úrv.) Herzog Csaba; **Pesthidegkút, II., Báthori u. 8.** du. 6. (úrv.) Sztójánovics András; **Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** du. 6. (úrv.) Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** du. 6. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** du. 6. (úrv.) Smidéliusz Gábor; **VII., Városligeti fasor 17.** du. 6. (úrv.) Szirmai Zoltán; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** du. 6. (úrv.) Szabó Bertalan; **IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** du. 6. (úrv.) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** du. 6. (úrv.) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** du. 6. (úrv.) Horváth-Hegyi Áron; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** du. 6. (úrv.) Keczkó Szilvia; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** du. 6. (úrv.) Kendeh György; **Zugló, XIV., Lócsei út 32.** de. 6. (úrv.) Tamásy Tamásné; **Pestújhely, XV., Templom tér** du. 6. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** du. 6. (úrv.) Ponicán Erzsébet; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** du. 6. (úrv.) Vető István; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** du. 6. (úrv.) dr. Korányi András; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** du. 6. (úrv.) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** du. 6. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** du. 6. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. (úrv.) Endreffy Géza.

Istentiszteleti rend • 2011. április 22.

Nagypéntek. Liturgikus szín: fekete. Lekció: Jn (18,28–) 19,16–30; Ézs 53,1–12. Alapige: Zsid 9,24–28. Énekek: 200., 370.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 11. (úrv.) Bence Imre; du. 3. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; du. 6. (úrv.) Bence Imre; **II., Húvösvölgyi út 193., Fében** de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** du. 6. (passióolvasás) Fodor Viktor; **Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. (úrv.) Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; du. 6. (passióolvasás) Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; du. 6. (passióolvasás) Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Kovács Áron; de. 11. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovszky Éva; du. 5. (passióolvasás) Smidéliusz Gábor; du. 6. (úrv.) Cselovszky Ferenc; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; du. 6. (úrv., passióolvasás) Pelikán András; **VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Szabó Bertalan; **Rákóczi út 57/a.** de. 10. (szlovák, úrv., passióolvasás) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (úrv.) Szabó Bertalan; du. 6. (passióolvasás) Marossy Attila; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; du. 6. (passióolvasás) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. fél 11. dr. Blázy Árpádné; du. 6. (passióolvasás) dr. Joób Máté; **XI., Németszőlgyi út 138.** de. 9. Missura Tibor; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; du. 6. (passióolvasás) Bencéné Szabó Márta; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. (úrv.) Grendorf-Balogh Melinda; du. 6. (passióolvasás) Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lócsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; du. 6. (úrv., mozgásszerű passió) Farkas Ervin; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 6. (passióolvasás) Kendeh K. Péter; **Rákospalota, XV., Régi Főti út 73. (nagytemplom)** de. 10. Ponicán Erzsébet; du. 6. (passióolvasás) Ponicán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) Zászkaliczky Pál; du. 6. (úrv., passióolvasás) Börrönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (passióolvasás) Vető István; du. 6. (úrv.) Vető István; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. (úrv.) Nagyné Szekecs Éva; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (úrv.) Nagyné Szekecs Éva; **Rákoscápa, XVII., Péceli út 146.** de. 9. (úrv.) dr. Bácskai Károly; **Rákosliget, XVII., Gőzön Gy. u.** de. 11. (úrv.) dr. Bácskai Károly; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Győri Gábor; du. 6. (passióolvasás) László Lajos Gergely; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; du. 6. (passiói istentisztelet) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafoke, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; du. 6. (passióolvasás) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. (úrv.) Endreffy Géza; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** du. 6. dr. Fabiny Tibor.

Összeállította: BODA ZSUZSA

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A MAGYAR RÁDIÓBAN

Bemutatkozik a Bakonycsernyei Evangélikus Egyházközség

Bakonycsernye a Bakony északkeleti szélén, Veszprém, Komárom és Fejér megye találkozásánál fekszik. A településről szóló első írásos emlék 1341-ből való. A Dunántúl török megszállásakor a falu teljesen elpusztult. Egykori területén évszázadokon át pusztázott sűrű erdő volt.

1724-ben került a *Zichy* család birtokába; újbóli benépesítésére („megszálltatására”) Nyitra és Trencsén megyéből hívtak telepeseket. A szlovák és német nyelvű, főként evangélikus betelepülők vallásszabadságot kaptak.

A Bakonycsernyei Evangélikus Egyházközség 1726-ban alakult meg. Első lelkészeik *Schwarzwalder Jeremiás* volt. A még torony nélküli templomot két évi munka után, 1786. május 21-én szentelte fel *Hrabovszky Sámuel* dunántúli szuperintendens.

A települést, így a gyülekezet épületeit is, 1810–14 között három ízben jelentős földrengés rongálta meg. A templom jelen formáját az 1816-ban hozzáépített toronnyal együtt nyerte el.

1862. augusztus 16-án tűzvész pusztított a faluban. Száztizennégy család otthonán kívül leégett az iskola, és a lelkészlakás mellett kiégett a templom is. Az épületek újjáépítését kölcsönből fedezték. Az új orgona – a régi hangszer megmentett anyagának felhasználásával – 1867-re készült

HIRDETÉS

Lamentációs istentiszteletek április 20-án, szardán 18 órakor:

- Ferencvárosi gyülekezet (IX. ker., Gát u. 2., katolikus templom) *Koczor Tamás*, liturgus *Muntag Lőrinc*.
- Budahegyvidéki gyülekezet (XII. ker., Kék Golyó u. 17.) *Bencéné Szabó Márta*.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban
Április 22-én, nagypénteken 10.04-től istentiszteletet hallhatunk az MR1 – Kossuth rádió hullámhosszán Bakonycsernyeről. Igét hirdet *Ittész János* püspök.

számál. A gyülekezetben közel negyven esztendő óta folyik énekari munka; heti több alkalommal, olykor magánházaknál tartják a bibliorákat. Szépen felújított templomukban a vasárnapi istentiszteleteket átlagosan százhuszan-százötvenen ünneplik.

A gyülekezeti Élő Kövek Alapítvány segítségével évente megrendezik a települési borversenyt, üzemeltetik a bakonycsernyei falutvét. Évenként három-négy alkalom-

mal megjelenő gyülekezeti információs lapjuk, az *Evangélikus Hírlevél* már internetes oldalukon is olvasható. A gyülekezet szolgálatában hangsúlyos szerepet kap az ifjúsági és gyermekmunka. A legújabb szolgálati területek a férfikor és a gyülekezeti gyermekkoros.

Az elmúlt években jelentős energetikai fejlesztés zajlott a gyülekezet épületeiben. Templomukat a föld hőjével – úgynevezett hőszivattyú segítségével –, az esperesi hivatal és az imaházat napkollektorokkal kiegészített takarékos üzemű gázkészülékekkel fűtik.

A tíz éve alapított evangélikus óvodában jelenleg ötvenöt gyermeket nevelnek a környezet szeretetére épülő program alapján. A gyülekezet tervei között szerepel egy olyan óvoda építése, amely alkalmas és méltó környezetben kínálja szolgáltatásait a hagyományörzéstől kezdve a modern vizuális kultúra elsajátításáig. A tervezett programot pályázati forrásokból és közadakozásból kívánják megvalósítani.

A bakonycsernyei gyülekezet küzdelmes múltjában, megbecsült műemekeiben és mozgalmas hétköznapjaiban őrzi Isten megtartó szeretetét. Hittel vállalja magát a reménység gyülekezetének, mert tudja: „a reménység nem szégyenít meg” (lásd Róm 5,5).

Lelkészek határok nélkül

A Lelkészakadémia Erdélyben

► „Kihelyezett” lelkészakadémiai kurzust tartottak az erdélyi Apácán március 31. és április 2. között. A rövid bemutató kurzust a Gyököcsy Endre Lelkigondozói és Szupervizori Intézet munkatársai, *Tóth János* és *dr. Kocsev Miklós* református lelkészek, szupervizorok vezették, a lelkész és a lelkigondozás” témájában.

Régóta dédelgetett tervünk vált valóra ezzel a tavaszi erdélyi látogatással. Évekkel korábban már fontolgattuk, hogy jó lenne az erdélyi evangélikus lelkész kollégákat is bevonni ebbe a továbbképzési formába. Meg is hívtuk őket a szárszói kurzusokra, bár sejtettük, hogy a nagy távolság miatt a részvétel nem lesz egyszerű. Most azonban egy kisbusszal „házhöz jött” a Lelkészakadémia.

A szervezés feladatát *Simonné Nagy Ilona* apácai lelkész nő és férje, *Simon László* vállalta. Tíz kolléga jött el végül a Brassói Egyházmegyéből – ez a szám mintegy negyedet fed le az erdélyi evangélikus lelkészi karnak.

Az Apácai Csere Jánosról elnevezett teleház kitűnő helyszíne volt a képzésnek. A háziak legendás vendégszeretetét személyesen átélve pedig az a gondolat fogalmazódott meg bennünk, hogy otthonról hazajöttünk!

Igaz ugyan, hogy csupán rövid időre kerülhetett most sor, ez a két és fél nap mégis tartalmas együttléte, a tanulás és feltöltődés idejét jelentette számunkra. Őszinte, nyitott légkörben beszélgettünk; rácsodálkoztunk arra, milyen hasonlóak az örömeink-bánataink, mindennapi küzdeleink. Jó volt együtt végig gondolnunk lelkigondozói szolgálatunkat: azt, hogy milyen lelki erőforrásokból meríthetünk, hol vannak a határaink, mi tartozik a kompetenciáink közé. A Gyököcsy-intézet által kidolgozott szupervíziós módszerek nyomán az esetmegbeszélő cso-

portuléseken fontos és érzékeny területeket érintettünk: miként hangolható össze hivatásunk és magánéletünk, hogyan segíthetünk és nekünk mi segítünk konfliktushelyzetek kezelésében. Részünk volt abban is, hogy megismerkedjünk a prédikáció-szupervízió, illetve az intézményanalízis módszereivel.

Bakay Péter, egyházunk cigánymissziói referense is elkísért bennünket, aki az első estén az apácai gyü-

lekezet körében tartott képekkel illusztrált beszámoló a gyimesi csángóknál töltött egy évről és az utána elindult lelkes baráti látogatásokról. Előadását a 20. zsolttár alapján tartott áhitata vezette be, amelyben Isten segítő szeretetéről és a nekünk adatott igazi győzelemről beszélt. Amikor a gyimesi pásztorletről mesélt – mint pásztor a pásztoroknak –, nekünk, lelkészeknek is sok megszívlelendő gondolatot adott át. Jó volt hallgatni a néprajzi érdekességeket és azt, hogyan hasonlítják össze „szavajárásukat” a barcasági csángók távolabb élő rokonakéval, a gyimesi csángókéval.

A második este a zsidóság szederliturgiájának hagyományát elevenítettük föl. Így ültük körbe a nagy asztalt, és fogyasztottuk el a tradicionális peszchá ételeket, hogy emlékezzünk Isten nagy csodáira. Ő az, aki a szolgásgból igazi szabadságba vezet minket, s nagycsütörtök este a széthúzó, értetlen tanítványokból közösséget teremt, testének-vérének ajándékával.

A szombati délelőtt a lelki erősödés jegyében telt pasztorápszichológiai bibliatanulmányozással és közös zsolttárással, majd az úrvacsorai közösségben átélte áldásokkal gazdagodva indult el ki-ki az útjára, hazafelé – azzal a reménységgel, hogy ennek az együtt átélt néhány napnak valóban lehet majd folytatása.

■ V. Gy.

Békamentés a Vértesben

2011. március vége, Majk. A csapat minden tagja a helyszínen van a megbeszélte időben. Császáró, Környéről érkeztek, s a céljuk: békamentés.

A Vértes hegységet keresztben átszelő egyetlen nagy forgalmú közút aszfaltján a természet őrei már napok óta észlelték a kiláptított békatemeteket. Ilyenkor minden évben önkéntesek dolgoznak a kár enyhítésén nemcsak itt, de ország-szerte sok helyen.

Komárom-Esztergom megyében e jeles csapat a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága Természetvédelmi Őrszolgálatának koordinálásával együttműködő tatai *Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület*. A korábbi évek adatai alapján a kiemelten veszélyeztetett békavonulási útvonalak mentén ideiglenes terelőhálókat felállításával és a vonulási időszakban a napi egy-két ellenőrzéssel, majd a békák „kézben” történő utaztatásával próbálják csökkenteni az elűtött állatok számát.

A majki helyszínen a csapat szervezetten dolgozik. Az összehajtott terelőhálókat kiterítik, majd az előkészített oszlopokhoz erősítve több száz méter hosszan rögzítik. A csapat tagjai között található nemzeti parki természetvédelmi őr, adószakértőt, informatikust, kétkézi munkást, erdőmérnököt és környei kisiskolásokat is. Mindenkinek testre szabott feladata van, amelyet természetesen maga választ. Kényszer nincs, mindenki belülről érzi, hol van éppen tennivalója.

A terelőháló kihúzása után következik a folyamat sziszifuszi része, mert az erdő felől földdel le kell takarni a háló alját, nehogy az állatok ott találjanak kiutat, vagy alászoruljanak. Mindemellett húsz-huszsonöt méterenként földbe kell

ÜZENET AZ ARARÁTRÓL

Rovatgazda: Sánta Anikó

süllyeszteni egy-egy műanyag vödört, amelybe majd a terelő mentén mászkáló, a továbbjutás lehetőségét kereső békák behuppannak.

Közben Tatáról az egyesület másik csoportja jelentkezik telefonon, hogy lassan végeznek a Remeteségi úti terelőháló építésével. El kell kez-

A SZERZŐ FELVÉTELE

deni összepakolni, mert a két csoport a Gerecsében található tardosi Malom-völgyben fut össze, hogy erők összehozásával ott is megépítse a „békavédelmi műveket”.

Közben azért mindenki rá-rápillant az erdőre, ahol kiált a fekete harkály, a hollók pedig kvak-kvak hanggal jelzik a szokatlan mozgólódást. Munka közben is előkerülnek a szokásos kellek, a távcső és a fényképezőgép.

Továbbindulás előtt az egyik szak-

avatott tagtárs előadást tart a következő hetekben várható békafajok meghatározásáról, hiszen ezeket napi ütemezésben központi adatbázisban rögzítik faj/mentett/elűtött példány bontásban.

Néhány szó a békamentés fontosságáról. Magyarországon minden kétélű védett. Sajnos az utóbbi években, évtizedekben nálunk is, de világszinten is drasztikusan csökken ezeknek a „nemszeretem” állatoknak a száma, amiért sok-sok tényező okolható, de elsősorban az emberi beavatkozás a döntő. Magyarországon is veszélyeztetett sok élőhelyük, majd mindegyik szaporodási területük, de aki látott már közöttük keresztezett békavonulási útvonalat tavasszal, az egyetért velünk abban, hogy nagy szükség van a közúti békamentésekre.

Több kétélűfaj jellemzően nem a szaporodási területén él egész évben, hanem attól kisebb-nagyobb távolságban találja meg azt a táplálkozási területet, ahol tavasztól őszig jól érzi magát, és ahol félre elvermeli magát a föld alá. A fagyok elmúltával a békák felébrednek, és tömegesen indulnak szaporodási helyeikre, a kisebb-nagyobb tavakhoz, állóvízekhez. Ahol ezt a vonulási útvonalat keresztezi egy nagy forgalmú közút, ott a békák tömegesen, akár ezrével pusztulhatnak el néhány nap alatt.

Nászuk és a peterakás után több faj újból elhagyja a vizet, s elindul veszélyes útján visszafelé, a táplálkozási területre. Ez a vonulás kissé hosszabb és időben szórta, mint a tavaszi ébredés utáni, de sajnos még ekkor is sok a békaáldozat.

■ LABOSSA LAJOS
(Forrás: www.szazvolgy.hu)

Kérdésünk: Hány békafaj honos Magyarországon? A megfajtéseket a 20/824-8100-s telefonszámon vagy az aniko.santa@lutheran.hu e-mail címre várjuk.

Az előző rejtély megfajtése: *Petőfi Sándor*. Nyertesünk *Vigh Imréné* Budapestről. Gratulálunk!

Utóhang

Mire rovattunk előző része az olvasók kezébe került, addigra a címben szereplő – hazánkba tizenhárom éven keresztül szinte mindig elsőként érkező – gólya, *Charlie* elpusztult. A helyiek egyelőre csak találgatnak (esetleg valamilyen mérgezés történt?), a pusztulás valódi okára a boncolás deríthet fényt. A tervek szerint a madarat kítőmök, és a vörsi tájházba kerül, így állítva emléket a tavasz kedves hírnökének. Közben a településre megérkezett párja, aki egyedül rendezgeti fészket. A vörsiek reménykednek, hogy idővel újra élet tölti be a gólyafészket.

Mesterségek – evangélikus – háza

Régóta dédelgetett álma volt a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség, illetve a helyi gyülekezeti óvoda vezetőinek egy népi mesterségeket bemutató műhely létrehozása. Gondos elő-

készületek után április 8-án az egyházi óvoda melletti épületben nyithatta meg kapuit a *Mesterségek Háza*.

Az egész napos program *Boborné Tuska Erzsébet* felügyelő, vala-

mint *Motyovszki Éva* megbízott óvodavezető köszöntőjével vette kezdetét, majd a Száraz-ér Társaság elnöke, *Stirbicz Jánosné* adott betekintést az egykori komlósiak mindennapjaiba.

Az óvodások, illetve a *Rozmaring népdalkör* műsorát követően *Szpisák Attila* lelkész Jn 12,24 alapján szolgált ígahirdetéssel, és kérte Isten áldását az alkotóműhely jövőre látogatóira. A nap a hagyományos tótkomlósi ételekből álló kóstolól és *Sávolt Zoltán András* szövő népi iparművész kiállításának megnyitójával zárult.

A ház létrehozói a későbbiekben arra is lehetőséget szeretnének teremteni, hogy az érdeklődők – mindenekelőtt a helyben és a szomszédos települések oktatási intézményeiben tanuló diákok – a kovácmesterség, a fafaragás, a kosárfonás és a gyöngyfűzés fogásait is elsajátíthassák a *Boros Márton* által 1902-ben épített, tájház jellegű épületben.

■ Képfeljegyzés:
GAZDAG ZSUZSANNA

„Ha nem tiszta, vidd vissza...”

A gyermekmondóka jól ismert sorai jutnak eszembe, amikor a balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthonban megvalósuló, *Komplex fenntarthatóság KEOP-6.2.0/B/09-2010-0012* elnevezésű projekt vízmegtakarítással kapcsolatos fejlesztéseire gondolok.

A pályázati konstrukció egyik kötelező eleme volt, hogy a fejlesztésekkel legalább húszszázalékos vízmegtakarítás legyen elérhető. Ehhez esős és szűrkevíz-hasznosító rendszer, illetve víztakarékos megoldások kiépítése, folyamatszabályozás kialakítása és bevezetése is szerepelt a pályázható tevékenységek között.

A vizet a régi időkben sokkal inkább kincsként tartották számon, mint ma, hiszen ahhoz, hogy fogyasztásra alkalmas vízhez jusssanak, nagy fáradtsággal kutat kellett ásni, aztán pedig rendszeresen tisztítani, karbantartani. Ma már egy mozdulattal nyitjuk a csapot, és azonnal jön a tisztított víz – majd rengeteg alig használt víz folyik el feleslegesen (például borotválkozás vagy fogmosás közben). Modern életvitelünkben persze nem csak a számár hiánya („majd a számár megissza”) miatt nem kezdünk semmit a nem teljesen tiszta vízzel, higiénés igényeink, technikai megoldásaink sem segítik a hasznosulását.

Magyarországra mint természetes, felszíni és felszín alatti vizekben gazdag országra gondolunk. Az elmúlt évek ár- és belvizei is mintha azt jelképeznék, hogy vízből bőven több áll rendelkezésre, mint amennyire szükségünk van. Pedig hazánk felszíni vízmérfelge negatív, azaz több víz folyik ki, mint be. 114 köbkilométer vizet szállítanak a belépő folyók, és 120 köbkilométer folyik ki az országból. Az összes magyarországi vízfogyasz-

kell: ő is tehet azért, hogy kevesebb víz fogyjon. Nemcsak a folyamatszabályozással igyekszünk ezt elérni, hanem az által is, hogy – partnereként számítva vendégeinkre – felhívjuk a figyelmüket egyéni felelősségükre.

Mindemellett fontosnak tartottuk, hogy az elérhető technikai megoldásokat is beépítsük, hiszen így nemcsak a felhasználók hozzáállásától függ a megtakarítás, hanem fizikailag is kevesebb ivóvíz folyik ki a csapokon.

Két viszonylag egyszerű és könnyen megvalósítható fejlesztés szolgálja ezt a célt.

Az otthon épületeinek tetőfelületeiről – az éves csapadékvíz-hozam figyelembevételével – 550 köbméter/év vízmennyiséget kell levezetni. Eddig ez a mennyiség az otthon területéről a vízelvezető árkokon keresztül többnyire a Balatonba folyt. Magától értetődőnek tűnt, hogy ha ennek a csapadéknak egy jó részét összegyűjtjük és hasznosítjuk, akkor csökkenthetjük a jelenleg felhasznált tisztított ivóvíz mennyiségét.

Az esővíz természetesen csak korlátozottan – bizonyos célokra – használható, így az összegyűjtött esővízzel a toalettek öblítését terveztük kiváltani. Hat darab, összesen 48 köbméteres tartályt helyeztünk el az összekötő folyosó déli oldala előtti füves területen a föld alá, innen szűrés után hidroforral juttatjuk a vizet a WC-tartályokba. A rendszer képes arra, hogy áramszünet, hosszabb aszály esetén az eredeti vízhálózatról kapjon táplálást.

A másik technikai megoldás a kifolyóoldali megtakarítás elérését szolgálja. Perlátorokat (áramlásszabályzókat) szerelünk a csapokra, a WC-tartályokba pedig úgynevezett WC-stop eszközök kerülnek. Az

tás 750 ezer liter egy főre vetítve egy évben. Az átlagos napi vízfogyasztás fejéknként 100–150 liter.

Amellett, hogy egyre folyó – és így fogyó – kincsünk megóvásáért természetvédelmi szempontból is szükség van, nem elhanyagolható, hogy az indokolatlan vízfogyasztás háztartásaink kiadásait is fölöslegesen növeli az ivó- és a szennyvízdíjon keresztül.

Balatonszárszón is ez a két ok motivált bennünket arra, hogy megkeressük a vízfogyasztás csökkentésének lehetőségeit.

Tudtuk, hogy önmagában a technikai fejlesztések nem elegendőek, kezdenünk kell valamit azokkal is, akik az otthon vízfelhasználását irányítják, akik a helyzet kulcsát, ez esetben a vízcapot a kezükben tartják. Minden egyes, az otthonba látogató, illetve ott dolgozó embernek tudnia

áramlásszabályzó levegővel dúsítja a vizet, így ugyanakkora nyomásérzet mellett akár harminc-negyven százalékkal kevesebb vízre van szükség. A WC-stop pedig tulajdonképpen a tartályban elhelyezett ellensúly, amely lehúzás után a gravitáció erejét kihasználva gyorsabban húzza vissza a kart, így előbb zárja a szelepet.

A folyamatszabályozással, az esővíz felhasználásával és a víztakarékos eljárások bevezetésével a felhasznált vezeték ivóvíz mennyiségéhez képest 513 köbméterrel, azaz negyven százalékkal csökkentjük.

A projekt keretében megvalósított fejlesztésekről részletesen a <http://szarso.lutheran.hu/komplex-fenntarthatosag-mintaprojekt> honlapon tájékozódhatnak.

■ KOCsis ISTVÁN

HIRDETÉS

A Magyar Protestáns Tanulmányi Alapítvány (MPTA) budapesti egyetemi szakkollégiumába keres felnőttképzésben jártas, diplomás, agilis, megbízható személyt *tanulmányi igazgató* munkakörbe. A jelentkezéseket szakmai önéletrajzzal az alábbi címre várjuk: MPTA, 1121 Budapest, Eötvös út 35.

Telefonszám-változás: D. Szé-
bik Imre nyugalmazott püspök új
vonalas telefonszáma: 1/789-
9757. Mobilszáma változatlan.
Új lakcíme: 1026 Budapest, Volk-
mann u. 10.

**MAGYAR BIBLIATÁRSULAT
ALAPÍTVÁNY**

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik
2010-ben adójuk 1%-ával munkánkat támogatták!

Adószámunk: 19700739-2-43

Az összeget a „Biblia az árvíz- és
iszápnár-károsultak részére” akciónk során
használtuk fel. Kérjük, támogassa továbbra
is a Biblia fordításának,
kiadásának és terjesztésének ügyét!

APRÓHIRDETÉS

Toronysisak javítását, festését, bádo-
gozását, villámhárítók elkészítését
vállalom. *Török Lajos*, 93/375-194.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból április 17-étől április 24-éig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>10.00 / m1 <i>Református magazin</i></p> <p>11.00 / m1 <i>Virágvasárnapi evangélikus istentisztelet közvetítése Rákospalotáról</i> Igét hirdet: Gáncs Péter elnök-püspök (párhuzamos közvetítés: m2)</p> <p>12.00 / Kossuth rádió <i>Déli harangszó a péteri evangélikus templomból</i></p> <p>12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház (vallási híradó)</i></p> <p>14.30 / m2 <i>Kultúrkontroll – könyv- és zenekalauz</i></p> <p>21.15 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Benne: Schütz: János-passió</p> <p>21.25 / Duna Tv <i>Lélek Boulevard</i> Dr. Kopp Mária</p>	<p>5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i></p> <p>10.00 / Torony Rádió (Békés) <i>Lélekhangoló. Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása</i></p> <p>11.05 / Kossuth rádió <i>A Hely (riportműsor)</i></p> <p>15.15 / Duna Tv <i>Ezerarcú Balaton (magyar ismeretterjesztő film)</i> Tapolcai-medence – Egy tavaszi nap</p> <p>18.00 / m2 <i>Magyar évszázadok</i> Az aranybulla</p> <p>21.00 / Duna Tv <i>Vörös föld (magyar játékfilm, 1982) (100')</i></p> <p>22.30 / Kossuth rádió <i>Esti beszélgetés – szavakról</i></p> <p>23.15 / m1 <i>Házimozi. Amatőr filmek</i> Németh László íróról</p>	<p>10.10 / PAX <i>Az ember tragédiája. Az Evangélium Színház előadása</i></p> <p>14.05 / Kossuth rádió <i>Arcvonalok. Illésy Mátyás római katolikus pap</i></p> <p>15.30 / Duna Tv <i>Szász vártemplomok Erdélyben</i> Szászfehéregyháza</p> <p>16.00 / Duna Tv <i>Képes krónika (magyar ismeretterjesztő sorozat)</i> A keresztény királyság</p> <p>21.00 / Duna Tv <i>A szerelem rabja (orosz játékfilm, 1976) (90')</i></p> <p>21.00 / Filmmúzeum <i>A híd túl messze van (amerikai-angol háborús film, 1977) (161')</i></p> <p>22.30 / Kossuth rádió <i>Esti beszélgetés – tudományról</i></p>	<p>13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bízunk eleitől fogva...”</i> A református egyház felőrléje</p> <p>14.30 / m1 <i>Mindentudás Egyeteme 2.0</i> Beszélgetés a Föld ásványi nyersanyag-tartalékairól</p> <p>15.15 / Duna Tv <i>Magyar történelmi arcképcsarnok</i> Gábor Áron (1814–1849)</p> <p>16.34 / M. Katolikus Rádió <i>Testvéregyházaink életéből</i> Jelentések a protestáns világból</p> <p>18.30 / Bartók rádió <i>Most jelent meg!</i> Liszt: Les Préludes</p> <p>22.45 / Duna Tv <i>Dokureflex</i> Munkácsy Mihály Krisztustrilógiája</p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>6.00 / Viasat History <i>Teréz anya – a szövegés szentje</i></p> <p>10.00 / Duna Tv <i>Az ötödik szó: Kalkuttai Teréz anya élete (francia ismeretterjesztő film)</i></p> <p>12.05 / Bartók rádió <i>A Monteverdi kórus és az Angol Barokk Szólisták Bachhangversenye</i> 71., 131., 93. és 88. kantáta</p> <p>14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzője: Heinrich Schütz</i> Az utolsó művek</p> <p>14.55 / Filmmúzeum <i>A betlehemi gyermek (olasz dráma, 2002) (97')</i></p> <p>21.00 / Duna Tv <i>Trisztán és Izolda (amerikai-angol-német játékfilm, 2006) (108')</i></p> <p>22.30 / Duna II. Autonómia <i>Húsvéti készülődés Baranyában</i></p>	<p>10.04 / Kossuth rádió <i>Evangélikus istentisztelet közvetítése Bakonycsernyéről</i> Igét hirdet: Ittész János püspök</p> <p>13.30 / Kossuth rádió <i>Az Úr közel!</i> A baptista egyház felőrléje</p> <p>14.45 / Duna Tv <i>Haydn: A Megváltó hét szava a keresztfán</i></p> <p>15.30 / m1 <i>Passió (táncfilm)</i></p> <p>19.35 / Kossuth rádió <i>Bach: Máté-passió</i></p> <p>22.00 / m1 <i>A Megfeszített (magyar zenés film, 2005) (104')</i></p> <p>23.15 / Duna Tv <i>Pergolesi: Stabat Mater</i></p> <p>24.00 / Duna Tv <i>A kilencedik órában – Nagypénteki gondolatok</i></p>	<p>11.00 / Bartók rádió <i>A népzene. „Szivárvány havasán” – pszalmodizáló típusú népdalok</i></p> <p>13.25 / Duna Tv <i>Találkozások a taizéi Roger testvérral</i></p> <p>13.28 / Bartók rádió <i>Pierre Cochereau játszik a párizsi Notre-Dame nagyorgonáján</i> Dupré: Passió</p> <p>18.10 / m1 <i>Biblia pauperum – Szegények Bibliája</i></p> <p>19.00 / Duna Tv <i>Liszt Ferenc: Krisztus – oratórium három részben</i></p> <p>20.35 / m2 <i>Szent Ágoston (olasz történelmi film, 2009) (96') 2/1. rész</i></p> <p>22.15 / Bartók rádió <i>Isten báránya. Ady Endre és Szép Ernő novellája</i></p>	<p>6.00 / Tenkes Rádió (Siklós) <i>Lélekhangoló</i> Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása</p> <p>10.04 / Kossuth rádió <i>Református istentisztelet közvetítése a miskolc-belvárosi templomból. Igét hirdet: Szabó Sándor vezető lelképásztor</i></p> <p>10.25 / m1 <i>Metodista magazin</i></p> <p>10.50 / m1 <i>Református ifjúsági műsor</i></p> <p>16.00 / M. Katolikus Rádió <i>Valaki ír a kezdeddel</i> Húsvéti versösszeállítás</p> <p>21.09 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Händel: A feltámadás – oratórium</p> <p>22.05 / Duna Tv <i>A Bécsi fiúkórus – Űt a messzeségbe (osztrák dokumentumfilm)</i></p>

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Az előtte és utána menő sokaság ezt kiáltotta: „Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban.” Mt 21,9 (Ézs 9,2b; Jn 12,12–19; Fil 2,5–11; Zsolt 69,17–37) Jézus győztes Király! Nem földi értelemben, mint e világ királyai, akiket dicsőség övez, uralmuk mégis ideig való. Ő Király, aki pompás külsőségek között is a szelidség királyaként indul az alázat fája, a golgotai kereszt felé: a halálba az emberért. Érted, hogy bűneidet megbocsássa, és életednek új irányt adjon. Ilyen Királyod ő, aki nem tud másként uralkodni, csak szelíden és alázatosan, de mindennél nagyobb erővel és hatalommal.

Hétfő

Azt tartásatok magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a Krisztus Jézusban. Róm 6,11 (Péld 20,9; Róm 5,6–11; Mt 26,69–75) A keresztény ember Isten újjáteremtett gyermeke. Új élete Isten Lelkétől fogant, a hitet Isten Lelke plántálta szívébe, ő adja neki a növekedést, és ő fogja adni a beteljesedést is. Isten ezt a nagy művét a maga rendelése alapon akarja kezdeni és megvalósítani, amely a kereszttség. Kereszttség bizonyos reménység arra, hogy a halál nem vet véget Isten művének, életed házának, amely Isten végezte az alapozást Jézusért a kereszttségben, ő adta hozzá a tervrajzot Jézus életében és halálában, és ugyancsak ő fogja rátenni a tetőt, életed koronáját is Jézus által.

Kedd

Ne féljetelek azoktól, akik megölik a testet, de a lelket meg nem ölhetik. Mt 10,28a (Józs 1,9a; Jób 38,1–11; 42,1–6; Mt 27,1–14) Sokak élete függ attól, hogy megújult életű keresztényként hitvallást teszünk-e Jézusról szóval és cselekedettel. Még akkor is, ha ez üldöztetést, a test megölését jelenti, vagy egyszerűen csak megmosolyognak. Ez a világ ilyen marad, és ennél is rosszabb lesz, ha mi nem vagyunk hajlandóak Jézust, életünk Urát mindenki számára láthatóan, érthetően vállalni minden élethelyzetben. De ha egész életed, szávaid és cselekedeteid róla tanúskodnak, akkor lelkek menekülnek meg, életek újulnak meg, emberek nyernek örök életet!

Szerda

Krisztus mondja: „Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.” Jn 13,14–15 (Zsolt 119,2; Ézs 26,20–21; Mt 27,15–30) A lábmosás rabszolgamunkájával Jézus példát adott tanítványainak. Akik Jézus tanítványának vallják magukat, azok ugyanarra az önmagukat megtagadó, egymás javát célzó szolgálatra kötelezettek, amelyet Jézus feléjük vállalt. Jézus példája így indít el téged is mások felé, és így tűzi eléd a segítő szeretetből fakadó szolgálatot. Jézus példájának követése a másik szeretetét feltételezi, és a felé való elmozdulást követeli. Ám ez nem megy addig, amíg a legfontosabb mozdulatot meg nem teszed: amíg te magad nem mozdulsz el Jézus felé!

Csütörtök

Péter visszaemlékezett Jézus szavára, aki azt mondta neki: „Mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.” Aztán kiment onnan, és keserves sírásra fakadt. Mt 26,75 (Jer 9,6; Jn 13,1–15/34–35; 1Kor 11,23–26; Mt 27,31–44) A bűnbánat könnyei komoly könnyek: nem pillanatnyi ellágyulás, hanem fájdalmas, keserves, komoly sírás. Péternek nem a pillanatnyi hangulat indította meg a könnyeit, hanem olyan fájdalom, amely kiforgatja az embert a maga természetes valójából. Jézus jelenlétében válnak igazán elviselhetetlené bűneid, és törnek fel belőled is a bűnbánat igazi könnyei. Amikor majd halod a gyógyás kérdést: „Vallod-e magadat igazán bűnösnek?”, gondolj arra, hogy Péterhez hasonlóan benne ég-e a te bűnbánatodban is egész életed fájdalma!

Péntek

Feje föléd függesztették az ellene szóló vádat, amely így szólt: EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. Mt 27,37 (Zak 14,9; Jn 19,16b–30; 2Kor 5,14b–18/19–21; Mt 27,45–56) Csak egyetlen ember akadt a Golgotán, aki hitte, hogy Jézus valóban király. A megfeszített latrok egyike, aki így fordult hozzá: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.” Jézus királysága nem kerithető be földi határvonalakkal. Az ő tulajdona minden olyan szív, amely felismeri keresztjében a kegyelem királyi trónusát. A te szíved az ő tulajdona-e, te magad az ő országának polgára vagy-e? Igen, ha szívedben Jézust királynak vallod, ha így hódolsz előtte, és az ő golgotái keresztje számodra Isten országának felségjele!

Szombat

Krisztus mondja: „Ne aggódjatok életekért.” Mt 6,25a (Zsolt 139,16; JSir 3,51–62; Mt 27,57–66) Jézus minden szenvedését és halálát Isten kezébe tette le mint eszközt, amikor így kiáltott: „Atyám, a te kezdedbe teszem le az én lelke-met!” Atyám, életem és halálom a tiéd, neked adom át, kezdedbe ajánlom: munkálkodj velem és általa sokak életében az ő üdvösségükre! Jézus nem szabadult meg a haláltól, de szívében nem e világból való békességgel halt meg. Ha nem aggódsz az életedért, hanem átadod Krisztusnak, akkor bár tovább hordozod majd kereszteted, közben mégis békesség lesz a szívedben. Annak békessége, hogy megváltott életed van, amelyen nem vehet erőt a halál sem.

TAMÁSY TAMÁS

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • **EvÉlet on-line:** www.evelet.hu, www.evangelikusélet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu.
Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). **Szerkesztésügyi titkárl** (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).
Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). **Olvasószerkesztő:** Dobsonyi Sándor (sador.dobsonyi@lutheran.hu). **Korrektor:** Sinkáné Zombory Katalin (katalin.zombory@lutheran.hu). **Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line:** Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). **Rovatvezetők:** Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Ecseédi Zsuzsa – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518; fax: 1/486-1229. **Felelős kiadó:** Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).
Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán. Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kézirátokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kézirátokat a megelőző hét csütörtökig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzárta kizárólag a hétvégi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kézirátokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

